

TÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

Meddővé tétel

EHB 7-09/00-43

Változat: 1
Hatálybalépés:
2023-04-28

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Oktatókórház

Tagkórház megnevezése:

Tagkórház címe:

OSZTALY NEVE:

Osztályvezető főorvos:

NEAK KÓD:

Tel.:

Beteg neve:

Születési név:

Születési hely, idő:

Lakcím:

TAJ szám:

Anyja neve:

Cselekvőképtelen személy, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, illetve a cselekvőképességében bármely ügycsoport tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén a törvényes képviselő adatai (név, szül. idő, anyja, lakcím) és a korlátozás alá eső ügycsoport megjelölése:

Rokonsági foka:

a) a beteg törvényes képviselője, ennek hiányában

b) a beteggel közös háztartásban élő, cselekvőképes

ba) házastársa vagy élettársa, ennek hiányában

bb) gyermeke, ennek hiányában

bc) szülője, ennek hiányában

bd) testvére, ennek hiányában

be) nagyszülője, ennek hiányában

bf) unokája

c) a b) pontban megjelölt hozzátartozója hiányában a

beteggel közös háztartásban nem élő, cselekvőképes

ca) gyermeke, ennek hiányában

cb) szülője, ennek hiányában

cc) testvére, ennek hiányában

cd) nagyszülője, ennek hiányában

cc) unokája

Ha az egészségügyi ellátással összefüggő döntései meghozatalában a támogatott döntéshozatalról szóló törvény szerinti támogatója van, tájékoztatása, illetve a beavatkozásba történő beleegyezése során igényli- e támogatója jelenlétét?

Igen / nem¹

Ha igen:

Támogató neve:

Címe:

Telefonszáma:

¹megfelelő rész aláhúzendő

1./ A betegség megnevezése fődiagnózis (magyarul, esetleg latinul): Művi meddővé tétel nő kérésére

2./ A beavatkozás megnevezése (magyarul, esetleg latinul): Laparoscopia, sterilisatio (hastükrözés, petevezetők elzárása).

Hastükrözés altatásban, áthatolás a hasfal rétegein, hasúri szervek áttekintése. A petevezetők elzárása coagulálással (elektromos szövetégetéssel).

3./ Tájékoztatót végző orvos: Dr.

Beavatkozást végző orvos: Dr.

4./A beavatkozások elvégzésének tervezett időpontja:

A beavatkozás elvégzéséhez nyilatkozatot kell tenni melyet minimum 6 hónap múlva meg kell ismételni.

1. Nyilatkozat időpontja:

2. Nyilatkozat időpontja:

5./ A javasolt beavatkozás előnye és kockázatai, illetve lehetséges szövődményei:

- A művi meddővé tétellel egyéb fogamzásgátlási eljárások szükségtelessé válnak, ennek biztonságossága
- kb. 98-99%-os.
- Hasúri szervek sérülései, vérzés, gyulladás, sérülés, hasfali sérv, bélműködés zavara, sebgyógyulás zavara.

Kiegészítés:

- Az általános tájékoztatás betegre szóló kiegészítése:
- Személyre szabott kockázatok:

6./ A javasolt beavatkozás elmaradásának lehetséges kockázatai:

- Egyéb kevésbé hatékony fogamzásgátlási eljárások alkalmazása.
- Nem kívánt terhesség.

7./ Lehetséges alternatív eljárások, módszerek:

- Beavatkozás elhagyása.
- Fogamzásgátló szedése; hagyományos fogamzásgátlás, méhen belüli fogamzásgátló eszköz.

8./ Az ellátás folyamata és várható kimenetele:

A művi meddővé tétel célja a tartós, hatásos és a használatól további beavatkozást nem igénylő fogamzásgátlás. Az eljárást a 1997. évi CLIV. Tv. többszörösen módosított egészségügyi törvény szabályozza. A 187.§ szerint családtervezési célból azon személy kérheti művi meddővé tételét, aki 40. életévét betöltötte vagy három vér szerinti gyermekkel rendelkezik. Egészségügyi indokból – melyhez szakorvosi vélemény szükséges - a 18. életévét betöltött cselekvőképes személy maga, míg a cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselő közreműködésével, valamint hatósági hozzájárulással kérheti művi meddővé tételét. Ilyen esetben a beavatkozásnak orvosi javallata van, azaz egy esetleges terhesség létrejötte közvetlenül az anya életét vagy akár csak egészségi állapotát tartósan vagy visszafordíthatatlanul veszélyeztetné. Ilyen betegségekre jó példa a súlyos cukorbetegség, magas vérnyomás, szívinfarktus utáni állapot és még nagyon sok egyéb kórkép. *Nem szükséges külön hangsúlyozni, hogy a beteg akarata ellenére, vagy akár csak írásos beleegyezésének hiányában is, a meddővé tétel nem végezhető el.*

A **törvény 187.§ /(3)** szerint: A művi meddővé tétel elvégzése iránti kérelem benyújtásakor az egészségügyi szolgáltató tájékoztatja továbbá a kérelmezőt arról, hogy amennyiben **a kérelmező a művi meddővé tételre irányuló beavatkozás igénybevételére vonatkozó szándékát fenntartja, a tájékoztatást követő hat hónap elteltével az egészségügyi szolgáltatónál történő ismételt megjelenése szükséges.** Ha a kérelmező e tájékoztatást követő hat hónap elteltével az egészségügyi szolgáltatónál megjelenik és **nyilatkozik** arról, **hogy a művi meddővé tétel elvégzése iránti kérelmét fenntartja, a beavatkozás elvégzésére az ettől az időponttól számított hat hónap elteltével kerülhet sor,** kivéve, ha a kérelem fenntartásáról szóló nyilatkozat megtételét követően a beavatkozás soron kívüli elvégzését szülészeti vagy más műtéti esemény lehetővé teszi. A művi meddővé tétel iránti kérelmet közokiratban, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban kell előterjeszteni, melyet hat hónap elteltével nyilatkozat formában megerősíteni szükséges. A nyilatkozattól számított hat hónap elteltével lehet a beavatkozást elvégezni, soron kívüli elvégzését csak szülészeti vagy más műtéti esemény kapcsán lehet kivitelezni.

Meddővé tétel

Ma számos lehetőség nyílik korszerű fogamzásgátlásra, mely alkalmazásáról kezelőorvosát kérdezze meg és közösen mérlegeljék az alkalmazás lehetőségét, annak esetleges kockázatait, következményeit, a fogamzó, illetve nemzőképesség helyreállításának esélyeit. Javasoljuk azon módszer alkalmazását, mely a nemzőképességet csak ideiglenesen, a kezelés alkalmazása alatti időszakban gátolja. Amennyiben ezeket nem tudja, vagy nem kívánja igénybe venni, olvassa el az alábbiakat.

Tájékoztató orvos:

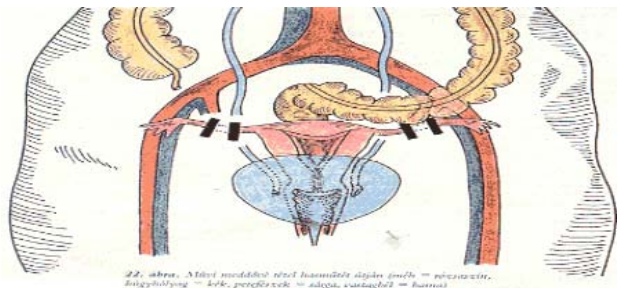
Ph.

A mai kor felelősséggel élő asszonyának általánosan elismert joga a családtervezés. Ez azt jelenti, hogy az orvostudomány módszereit igénybe véve, bizonyos határok közt lehetősége nyílik befolyásolni, illetve meghatározni, hogy hány gyermeket óhajt szülni és mikor. Ezen túlmenően a családtervezés keretei között egyúttal arra is lehetősége nyílik, hogy - bár az érvényben lévő jogszabályok által keretek közé szorítva - de saját elhatározásából, művi-műtéti úton, véglegesen megszüntethesse fogamzóképességét. A műtéti úton történő meddővé tételt latin szóval sterilisációnak, sterilizációnak nevezzük. Nem ritkán előfordul az is, hogy a nő egészségi állapota, valamilyen súlyos általános betegsége miatt, orvosi indikáció alapján javasolt művi meddővé tétele. Néha a születendő magzat várható

testi vagy szellemi fogyatékoságát megelőzendő indokolt a fogamzás megelőzése.

A meddővé tétel lehetőségei

A nő művi úton való meddővé tétele régóta ismert eljárás a nőgyógyászatban. A klasszikus műtéti megoldás mindkét petevezető lekötése volt (lásd ábra).

Innen ered az eljárás köznyelvi, népszerű elnevezése, a "lekötés". A műtéti megoldás lényege napjainkra sem változott, a módszere azonban sokat fejlődött, egyszerűsödött, a beteg számára lényegesen kevésbé megterhelő eljárások kerültek kidolgozásra. Alapvető változás a műtéti technikában, hogy a petevezetők elzárása hasmetszés nélkül, a köldökgyűrűn keresztül, hastükrözés útján is végezhető (Laparoszkópia).

Laparotómia (hasműtét, beleértve a császármetszést is)

A has megnyitásával járó, klasszikus beavatkozás, melyet ma kizárólag sterilizáció céljára nem alkalmazunk, azonban szükséges lehet a hastükrözés sikertelensége, vagy sérülés fellépése esetén. Amennyiben a terhességet császármetszéssel fejezzük be, a művi meddővé tétel annak során, a gyermek(ek) kiemelése után elvégezhető, ha annak jogi és tárgyi feltételei adottak.

A műtét során, mivel a hasüreg megnyitásra kerül, az operáló orvos számára elérhetővé válik a petevezeték, melyet előemelnek, lekötnek, majd átvágnak. Egy másik lehetőség, hogy a petevezetőket elektromos eszközzel „elégetik”, ezáltal azok átjárhatatlanná válnak.

Laparoszkópia (hastükrözés)

A beavatkozást a has megnyitása nélkül, a köldökgyűrűn, valamint a hasfal egy másik pontján bevezetett eszköz segítségével végezzük el. Műtét előtt megfelelő kivizsgálás szükséges. Több módszer is ismert, melyek azonban hatékonyságban, eredményességben, illetve biztonságban nem különböznek egymástól. Lehetséges a petevezetők elzárása klip (csat) vagy gyűrű segítségével, valamint végezhető a hasműtétnél említett elektromos „égetés” is. Előfordulhat, hogy a műtétet a hasüregben lévő összenövések vagy más problémák miatt nem lehet a megkezdett laparoskopos módszerrel elvégezni, ilyenkor az Ön előzetes beleegyezésével át lehet térni hasmetszésre.

Természetes azonban, hogy mint minden műtétnek, ennek a beavatkozásnak is lehetnek a beteg egészségére nézve hátrányos következményei. Ezek rendkívül ritkák, egy százalékosnál is kisebb nagyságrendben fordulnak elő, azonban ismeretük feltétlenül szükséges mindazok számára, akik a teljes egészség állapotában, saját kívánságuknak megfelelően vetik magukat alá egy olyan műtétnek, mellyel végül is nem gyógyulásukat keresik, hanem további életüket szeretnék egyszerűbbé, kényelmesebbé tenni. A műtét elvégzése a legnagyobb gondosság mellett sem jelent 100 %-os meddőséget. Tudni kell, hogy biztos meddőség pusztán az ivarsejt termelés teljes és végleges megszüntetésével, a petefészkek eltávolításával érhető el, ami azonban számos hormonális és egyéb mellékhatással jár, ezért sterilizálási céllal eleve nem jöhet szóba. Fentiekből következik, hogy az általánosan alkalmazott technikák bármelyikével végzett meddővé tétel után és annak dacára - függetlenül attól, hogy hasmetszés vagy hastükrözés útján történt-e a sterilizálás -, előfordulhat egy újabb, nem kívánt terhesség. Ennek gyakorisága az 1%-ot nem haladja meg, de elvileg nem kizárt. Ezen bekövetkező terhesség lokalizációját tekintve akár méhen kívüli is lehet, ezért fontos tudni, hogy sterilizálás után jelentkező vérzéskimaradás, alhasi panaszok esetén a szakorvosi vizsgálat fokozott súlylat esik latba.

A beavatkozás közvetlen utóhatásaként rövidebb-hosszabb ideig alhasi panaszok felléphetnek, melyek rendszerint spontán megszűnnek. A menstruáció jellege, ritmusa átmenetileg vagy tartósan megváltozhat.

Gyakran előfordul, hogy a következő menses a várthoz képest korábban vagy később érkezik, időben rövidebb vagy éppen ellenkezőleg: elhúzódó jellegű. Ez a változás lehet átmeneti, és néhány ciklus után visszatér az eredeti ritmus, de az is előfordul, hogy a megváltozott ciklus stabilizálódik.

A fenti szövődmények rendkívül ritkák, szinte csak elméleti lehetőségként fordulnak elő, mégis teljes biztonsággal sohasem zárhatók ki. Ugyanez igaz az egyéb, bármilyen hasmútét során előforduló komplikációra (pl. vérrögképződés, tüdőembólia, fertőzés, gyulladás, összenövések stb.). A szomszédos erek, üreges szervek (belek, húgyvezeték, húgyhólyag) mechanikus, hő- vagy elektromos hatás okozta sérülése meddővé tétel esetén szintén felléphet. Ilyenkor hasmetszés végzése szükséges.

Végezetül fontos tudni, hogy bizonyos esetekben - ahogy azt a nemzetközi tapasztalatok mutatják - felmerülhet a sterilizálás visszafordítása, azaz a fogamzóképeség helyreállítása iránti igény (például gyermekek elvesztése, új élettársi kapcsolat, stb.). Ilyenkor a petevezetők folytonosságának helyreállítását lehet megkísérelni, melyhez hasi nagyműtét végzése elengedhetetlen, vagy mesterséges megtermékenyítés technikája alkalmazható. Mindazonáltal fontos hangsúlyozni, hogy ezen, ún. refertilizációs műtétek sikerének valószínűsége még optimális körülmények között is igen szerény. Ez azt jelenti, hogy a sterilizálás gyakorlatilag visszafordíthatatlannak tekintendő, és a problémára az *in vitro* fertilizáció (lombikbébi) sem jelent reális megoldást. Fontos továbbá kiemelni, hogy a petevezető elzárásán alapuló sterilizációs eljárások egyike sem véd a nemi úton terjedő betegségektől, beleértve a HIV fertőzést is.

Amennyiben a művi meddővé tételt a páciens családtervezési indokból, a megfelelő tájékoztatást követően, a jogszabályi feltételek teljesülése esetén maga választja, úgy a beavatkozás költségei teljes körűen a páciens terhelik.

Összefoglalva megállapítható, hogy a művi meddővé tétel hasznos eljárás a modern nő reprodukтивitásának szabályozásában, azonban tekintetbe véve a beavatkozás lehetséges következményeinek súlyát, az ez iránti kérelem alapos megfontolást és felelősségteljes döntést kíván. Ezt segíti elő az a jogszabályban kötelezően előírt hat hónap gondolkozási idő is, melynek el kell telnie a kérelem benyújtása, és a műtét elvégzését lehetővé tevő engedély kiadása között.

(Kérelem esetén a dőlt betűvel írottakat másolja le.)

Kérem művi meddővé tételtem, egyúttal tudomásul veszem, hogy a beavatkozás biztonsága kb. 99%-os, továbbá természetes úton terhes nem lehetek.

.....
.....
.....

....., 20.....

.....
beteg, vagy törvényes képviselő aláírása
(a rokonsági fok megjelölésével)

.....
tanú

cím:
szig.szám:

.....
tanú

cím:
szig.szám:

(Kérelem esetén a dőlt betűvel írottakat másolja le.)

A korábban meddővé tétel irányában tett kérelmemet továbbra is fenntartom.

.....
....., 20.....

.....
beteg, vagy törvényes képviselő aláírása
(a rokonsági fok megjelölésével)

.....
tanú
cím:
szig.szám:

.....
tanú
cím:
szig.szám:

A törvény által előírt várakozási idő leteltét követően alábbi nyilatkozatot teszem.

(Kérelem esetén a dőlt betűvel írottakat másolja le.)

Kérem a művi meddővé tételelem elvégzését.

.....
....., 20.....

.....
beteg, vagy törvényes képviselőjének aláírása
(a rokonsági fok megjelölésével)

A beteg írásképtelensége esetén felolvasásra került, melyet együttesen jelenlévő tanúk aláírással igazolnak:

.....
tanú (név, lakcím)

.....
tanú (név, lakcím)

Intézményünk oktató kórház, ezért a gyógykezelés folyamatában részt vehetnek tanuló –ápolók, asszisztensek, orvostanhallgatók, más intézmények orvosai, szakdolgozói!

9./ A javasolt életmódról, további ellátásokról kezelőorvosomtól folyamatosan és a Zárójelentésben írásban kapok tájékoztatást.

A fenti és az általam feltett kérdésekre mind szóban, mind írásban számomra érthető megfelelő és kielégítő tájékoztatást, illetve választ kaptam.

Kellő idő és információ állt rendelkezésemre ahhoz, hogy szabadon döntsék arról, beleegyezem-e a vizsgálatba. Tudomásul veszem, hogy jogom van a felajánlott beavatkozás visszautasítására, ezt saját kézírással írt és aláírt teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelenségem esetén két tanú együttes jelenlétében megtett és azok

aláírásával ellátott magánokiraton kell megtennem. Ez esetben a beavatkozás elmaradása miatti következményekért (különösen, de nem kizárólagosan a gyógyeredmény alakulásáért) azokat az orvosokat, akik által javasolt beavatkozást nem fogadtam el, felelősség nem terheli.

Tudomásul veszem, hogy a beavatkozás elvégzésébe való beleegyezésemet bármikor visszavonhatom. Alapos ok nélküli visszavonás esetén azonban köteles vagyok az ezzel összefüggésben felmerült és indokolt költségeket megtéríteni.

Tájékoztattak arról, hogy a beavatkozás visszautasítását bármikor, alaki kötöttségek nélkül visszavonhatom.

Kezelőorvosom kész engem állapotomról, illetve annak változásairól folyamatosan, megfelelően tájékoztatni.

A fentiek alapján minden megtévesztéstől, fenyegetéstől és kényszertől mentes, megfelelő tájékoztatáson alapuló beleegyezésemet adom a megnevezett egészségügyi beavatkozáshoz, és kérem, hogy azt rajtam végezzék el.

Dátum:

.....
kezelőorvos aláírása

.....
beteg vagy törvényes képviselőjének aláírása

A beteg írásképtelensége esetén két, együttesen jelenlévő tanú aláírása:

.....
tanú (név, lakcím)

.....
tanú (név, lakcím)

Ha a betegnek az egészségügyi ellátással összefüggő döntései meghozatalában a támogatott döntéshozatalról szóló törvény szerinti támogatója van és tájékoztatása, illetve a beavatkozásba történő beleegyezése során támogatója jelenlétét igényelte, a jelen lévő támogató aláírása:

.....
támogató aláírása

Beavatkozás visszautasítása

A kezelőorvos által tervezett és megajánlott beavatkozás elvégzésébe felelősségem teljes tudatában **nem egyezem bele.** (a nyilatkozat teljes szövegének kézírással történő megismétlése és aláírása szükséges vagy írásképtelenség esetén együttesen jelenlévő 2 tanú aláírása):

.....
.....
.....

Figyelmeztetés!

A beavatkozás visszautasításának joga nem gyakorolható, amennyiben a beavatkozás elmaradása mások életét vagy testi épségét veszélyeztetné. Cselekvőképtelen beteg, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén **nem utasítható vissza** az olyan ellátás, amelynek elmaradása esetén a beteg egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be. Amennyiben cselekvőképtelen beteg, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén a betegség természetes lefolyását lehetővé tévő életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítására kerül sor, a Kórház keresetet indít a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt. A kezelőorvos a bíróság jogerős határozatának meghozataláig köteles a beteg egészségi állapota által indokolt ellátások megtételére, amelyhez szükség esetén rendőrhatalóság közreműködését is igénybe veheti. Közvetlen életveszély esetén a szükséges beavatkozások elvégzéséhez bírósági nyilatkozatpótlásra nincs szükség.

Dátum:

.....
kezelőorvos aláírása

.....
beteg, vagy törvényes képviselőjének aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt¹:

.....
tanú (név, lakcím)

.....
tanú (név, lakcím)

Ha a betegnek az egészségügyi ellátással összefüggő döntései meghozatalában a támogatott döntéshozatalról szóló törvény szerinti támogatója van és tájékoztatása, illetve a beavatkozásba történő beleegyezése során támogatója jelenlétét igényelte, a jelen lévő támogató aláírása:

.....
támogató aláírása

Tájékoztatásról való lemondás

Betegségem természetéről, gyógykezelésem részleteiről, különösen pedig gyógyulási kilátásaimról nem kívánok részletes felvilágosítást kapni. Helyettem tájékoztassák:

Ezt a nyilatkozatot – elfogadása esetén – kézírásával megismételten leírva, aláírva, vagy írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében és azok aláírásával ellátott teljes bizonyítóerejű magánokiraton erősítse meg!

.....
.....
Figyelem! Az Eütv. 14. § (1) bekezdése alapján a cselekvőképes beteg nem mondhat le a tájékoztatásról, amennyiben betegsége természetét ismernie kell ahhoz, hogy mások egészségét ne veszélyeztesse!

Dátum:

.....
kezelőorvos aláírása

.....
beteg, vagy törvényes képviselőjének aláírása

A beteg írásképtelensége esetén két, együttesen jelenlévő tanú aláírása:

.....
tanú (név, lakcím)

.....
tanú (név, lakcím)

Beleegyezés-, illetve visszautasítás jog gyakorlására jogosult személy kijelölése

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény [Eütv.] 16. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbi cselekvőképes személyt jelölöm meg, hogy helyettem a beleegyezés-, vagy visszautasítás jogát gyakorolja:

Név:	
Lakcím:	
Telefonszám:	

Az Eütv. 16. § (1) bekezdés b) pontja alapján a beleegyezés-, vagy visszautasítás jogának helyettem történő gyakorlásából, illetve a betegségről történő tájékoztatásból – az Eütv. 16. § (2) bekezdésben meghatározott személyek közül – az alábbi személyeket zárom ki (neve és rokonsági foka megjelölésével):

.....
.....
.....
¹ Ezen nyilatkozat érvényességének feltétele, hogy a beteg két tanú jelenlétében írja alá a nyilatkozatot, vagy aláírását két tanú jelenlétében saját kezű aláírásának ismerje el, vagy a beteg írásképtelensége esetén a nyilatkozatot szóban két tanú előtt tegye meg.

.....
.....
Dátum:

.....
beteg aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt²:

.....
tanú (név, lakcím)

.....
tanú (név, lakcím)

A BIZONYLATON A KITÖLTÉSRE NEM KERÜLT RÉSZ ÁTHÚZANDÓ!

**Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Oktatókórház
4400 Nyiregyháza, Szent István u. 68. Tel: 42/599-700**

² Ezen nyilatkozat érvényességének feltétele, hogy a beteg két tanú jelenlétében írja alá a nyilatkozatot, vagy aláírását két tanú jelenlétében saját kezű aláírásának ismerje el, vagy a beteg írásképtelensége esetén a nyilatkozatot szóban két tanú előtt tegye meg.